

Név:

Osztály/Évfolyam:

Kompenzációs vizsga
az egységesített, kompetenciaközpontú írásbeli
érettségi vizsgához / érettségi és diplomavizsgához

2024. október

Magyar

Kompenzációs vizsga (1.)
A **vizsgázó** példánya

Kompenzációs vizsgával kapcsolatos információk vizsgázóknak

Tisztelt Vizsgázó!

Az alábbi kompenzációs vizsga egy vizsgatételt tartalmaz, amely több feladatból áll. Mindegyik feladatot a mellékelt szöveg(ek) figyelembevételével kell megoldani. A feladatokban mindkét követelményszint megtalálható: a *reprodukción*, *reorganizáción* és *transzfer*, ill. a *reflexión* és *problémamegoldás*. Az utolsó feladatnál összefüggően kell beszélni, ezt a teljesítményt a következő szempontok alapján értékelik:

- az összefüggő beszédnek megfelelő szerkezeti tagolás
- a párbeszédes részben megnevezett tartalom használata és reflexiója
- érdemi helyesség
- az érvelés logikája
- a tartalomnak és nyelvezetnek a címzetthez való igazítása
- az adott szituációnak megfelelő fogalmazás

A felkészülési idő min. 30 perc, a vizsga időtartama max. 25 perc.

Segédeszközként használhat szótárt.

A kompenzációs vizsga eredménye akkor pozitív, ha ön a fontosabb területeken nagyrészt teljesítette a követelményeket.

A végső osztályzat a kompenzációs vizsga során nyújtott teljesítményből és az írásbeli vizsga eredményéből tevődik össze. A végső osztályzatról a vizsgabizottság dönt.

Sok sikert!

Téma: Példamutatás

Szituáció: Ön egy iskolai vitafórum keretében szól hozzá a témához, és felhívja a figyelmet a fair play szerepére a sportban és a hétköznapi életben.

Olvassa el a *Képmás* weboldalán 2019. január 2-án megjelent *A példamutatás a legjobb tanítás – Fair play a sportban és a hétköznapi életben* című interjút, amely az olimpiai ezüstérmes Kamuti Jenővel készült (1. melléklet)!

Dolgozza ki a következő feladatokat:

Feladatok		Követelményszintek
1.	Foglalja össze a cikk fő gondolatait a példamutatásról!	1. követelményszint: <i>reprodukció, reorganizáció és transzfer</i> A vizsgarész időtartama: kb. 7 perc
2.	Elemesse a szöveg szerkezetét és nyelvezetét!	1. követelményszint: <i>reprodukció, reorganizáció és transzfer</i> A vizsgarész időtartama: kb. 5 perc
3.	Vesse össze a fair play-t a jó és erkölcsös viselkedéssel a közös jellemzők és a különbségek szerint!	1. követelményszint: <i>reprodukció, reorganizáció és transzfer</i> A vizsgarész időtartama: kb. 8 perc
4.	<u>Mondjon egy beszédet</u> a témáról fiatalok körében: – Nevezze meg a cikk főbb gondolatait, amelyek a fair play viselkedésről szólnak! – Hozza összefüggésbe a példamutatásról írtakat saját tapasztalataival! – Hívja fel a figyelmet arra, milyen szerepe van a fair play viselkedésnek a sportban és a hétköznapi életben!	1. és 2. követelményszint: <i>reprodukció, reorganizáció és transzfer;</i> <i>reflexió és problémamegoldás</i> A vizsgarész időtartama: max. 5 perc (min. 3 perc)

1. melléklet

A példamutatás a legjobb tanítás – Fair play a sportban és a hétköznapi életben

A fair play viselkedés sokkal többet jelent, mint csak jót tenni másoknak – a sportban rejlő értékek pedig meghatározhatják a mindennapi életünket is. Interjú az olimpiai ezüstérmes Kamuti Jenővel, a Nemzetközi Fair Play Bizottság elnökével.

Interjú: Lippai Roland

– A Magyar Olimpiai Bizottság Fair Play Bizottsága kiírta pályázatát a következő esztendőre is. Miért van szükség erre évről évre, s miért fontos végül is az egész társadalom számára megmutatni a díjnyertes embereket?

– A világ bármelyik országában és társadalmában fontos megismertetni és terjeszteni azt a hitet és példát, amit a fair play jelent és nyújtani képes. Azt gondolom, hogy a legjobb tanítás a példamutatás. Utóbbi képes a legnagyobb befolyást kifejteni annak érdekében, hogy sokan megismerjék és tudják, mi az a tisztesség, és mit jelent jó életet élni. A fair play díj egyik célja, hogy bemutassa azokat az embereket, akik ezen értékeket vallják és ezek szerint élnek. Fontosnak tartom, hogy egyre több olyan példakép éljen közöttünk, akik profétái a tisztességes életnek. Jacques Rogge korábbi, fair play díjas NOB¹-elnököt tudnám még idézni: A győztes az, aki tisztességesen élt, küzdött és versenyzett. Ez egy olyan gondolatsor, amihez valóban érdemes ragaszkodni. [...]

– Az embereknek, a társadalomnak szüksége van a jóra – ezt veszem ki a szavaiból.

– Abszolút így gondolom, fontosnak tartom, hogy minél több pozitív hír és esemény vegyen körül bennünket – amelyek legyenek igazak és méltók azokhoz, akikről szólnak.

– A fair play viselkedés miben különbözik attól, hogy valaki szimplán jó, szolidáris a másik emberrel? Mi az a tényező, ami a fair play-t megkülönbözteti a jó és erkölcsös viselkedéstől?

– Alapvető tényező, hogy aki megkap egy fair play díjat, valami többet tett hozzá a cselekedetéhez; olyat, ami belülről, szívből jön. Olyan plusz értékről van szó, amiben a társadalom is hisz, és azt el is fogadja. Mindez pedig emlékezteti az embereket arra, hogy lehet jól és tisztességesen is élni. Olyan pluszról van szó, ami „provokálja” az átlagembert a cselekvésre: ha például valaki egy idős embert lát a gyalogátkelőnél, akkor álljon meg az autójával és segítse ezzel őt az átkelésnél. De a fair play megnyilvánul abban is, ha az ember toleráns, vagy kerüli a goromba viselkedést. De a sport-

nál maradva... A sport egy nyíltan követhető eseménysorozat, amely tiszta lehetőséget kínál arra, hogy valaki tisztességesen viselkedjen. Az ember egyre éhesebb a szeretetre, márpedig a sportot majdnem mindenki szereti. Egy picit divattá is vált, mert a társadalom mégis csak rájött arra, hogy ha egy kicsit sportosabban él, akkor boldogabb lesz az élete is.

– Azok az értékek, amelyek a sportban megjelennek – kítartás, becsület, versenyszellem, motiváció – át tudnak szivárogni a sporton kívüli, hétköznapi életbe is?

– Mindenképpen. Hadd említsem példaként Varga János bíró olimpiai bajnokot, akit idén választottunk meg „A Nemzet Sportolójának”. „Egyszerű”, szerény gyerek, aki falusi srácként küzdötte föl magát olimpiai bajnokká. Lassan elfeledkezünk ezekről a sikerekről, pedig ezeknek az embereknek a viselkedése és a morálja példaértékű. Egy ilyen ember – mint amilyen Varga Jancsi is – a legmagasabb csúcsokra jutott, és ott is éppen olyan szerény és tisztességes ember maradt, mint amilyen a bajnoki címei előtt volt.

– **Viszont Ön is hatalmas és gazdag életúttal bír, számos elismerés után idén megkapta a Magyar Örökség díjat is. Mit jelent egy ilyen díj? Mit üzen Önnek és akár nekünk is?**

– Ez a díj a legnagyobb örömet adja számomra, de egyben felelősséget is. A magyarság – éljen Kolozsvárott vagy a Felvidéken – az én családom, tehát ez a díj az öröm mellett kötelezettséget jelent arra, nehogy véletlenül valami „rosszat” tegyek. Az igaz, hogy az ember az első helyért versenyez, az én célom viszont az volt, hogy jól vívjak, jó orvos és családapa legyek. Ezeket

a szerepeket sokszor nem is volt és most sem könnyű összeegyeztetni, viszont a saját elvárásom magam felé – és a társadalomé is – az, hogy legyek becsületes, és álljak rendelkezésre, ha szükséges.

– **A sport ethoszáról² beszélünk, de mégis adja magát a kérdés: az a hatalmas biznisz, ami ráépült a sportra, vajon nem erodálja-e³ annak szellemiségét?**

– Ez igaz, és nem lehet nem tudomást venni erről a helyzetről. Az én megítélésem szerint – és most durván fogalmazom meg – a

pénz megöli a tiszta sportot, a fair play eltűnésének kezdete a pénz megjelenéséhez köthető. De ezzel együtt az is igaz, hogy szükség van a pénzre is, hiszen sok minden – például vívótermek vagy focipályák építése – nem valósulhatna meg másképp. [...]

■ 135

Forrás: <http://kepmas.hu/hu/a-peldamutatas-a-legjobb-tanitas-fair-play-a-sportban-es-a-hetkoznapokban> [2024.06.04.], rövidített változat.

Szómagyarázat:

¹ NOB: Nemzetközi Olimpiai Bizottság

² ethosz: erkölcs, erkölcsi magatartás

³ erodál: elkoportat

INFORMÁCIÓK:

Kamuti Jenő (Budapest, 1937): „A Nemzet Sportolója” címmel kitüntetett világbajnok, kétszeres olimpiai ezüstérmes magyar vívó, orvos, sportvezető, a Nemzetközi Fair Play Bizottság elnöke.

Forrás: <http://kepmas.hu/hu/a-peldamutatas-a-legjobb-tanitas-fair-play-a-sportban-es-a-hetkoznapokban> [2024.06.04.], rövidített változat.